

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci

“Mikroiqtisadiyyat”

fənninin

P R O Q R A M I

040401 - “Mühasibat uçotu”

040410 - “Bələdiyyə təsərrüfatının təşkili”

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin Metodiki şurasının 15 sentyabr 2017-ci il tarixli iclasının qərarı ilə təsdiq edilmişdir. (Protokol № 1)

Tərtib etdi:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya
Kollecinin ixtisas müəllimi

Hüseynova Vəfa Tahir

Redaktor :

Bakı İdarəetmə və Texnologiya
Kollecinin ixtisas müəllimi

Qəhrəmanova Yaqut Bəşir

Rəy verənlər:

Bakı İdarəetmə və Texnologiya
Kollecinin ixtisas müəllimi

1. Rüstəmovə Solmaz

Odlar Yurdu Universiteti
“İqtisadiyyat, beynəlxalq münasibətlər
və sosial fənlər” kafedrasının müəllimi
İqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru

2. R.V. Abbaszadə

İqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru,
dosent

3. C.N.Hacıyev

İZAHAT VƏRƏQİ

Azərbaycan Respublikasının kolleclərində həyata keçirilən təhsil islahatları kredit sisteminin tələblərinə uyğun olaraq dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında önəmli rol oynayan universitetlərin iş prinsiplərindən faydalanaraq təkmilləşdirilməkdədir. Mövcud olan nəzəri biliklər potensialından səmərəli istifadə etmək üçün kolleclərdə kredit sisteminin əsas atributlarından sayılan davamlı “dəyişən” və ya “təkmilləşdirilən” dərslər sistemi tətbiq edilməlidir. Bu isə kreditli təhsil sisteminin tətbiqində informasiya-kommunikasiya sistemlərinin imkanlarından geniş və səmərəli istifadə etməklə mümkündür. Dərsin məqsədi tələbələrin mikroiqtisadiyyat elminin əsas anlayışlarını öyrənmələrini, mövzuları analiz etmə qabiliyyəti ilə birlikdə mənimsəmələrini təmin etmək, müasir dünyada iqtisadi prosesləri dəyərləndirmə və analiz etmə qabiliyyəti aşılamaq, iqtisadi mülahizələr və proqnozlar irəli sürə bilmə vərdişləri aşılamaqdır. Bununla yanaşı, tələbələrə tələb və tələb funksiyası, təklif və təklif funksiyalarının analizi, elastiklik, tam rəqabət bazarı, xalis inhisar bazarı, oliqopol bazar və inhisarlı rəqabət bazarları haqqında daha ətraflı məlumatların tədrisi dərsin əsas məqsədlərindən biridir.

Fənnin tədrisinə 75 saat (45 saat mühazirə, 30 saat seminar) vaxt ayrılmışdır.

MÖVZULAR ÜZRƏ SAATLARIN PAYLANMASI

Nö	Mövzuların adları	Mühazirə	Seminar
Bölmə 1. Mikroiqtisadiyyata ümumi giriş			
1.1	Mikroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyatın vəzifləri	2	2
Bölmə 2. Bazar və bazar infrastrukturunu			
2.1	Bazarın mahiyyəti, iqtisadi sistemdə funksiyası və rolu	2	2
2.2	Bazar infrastrukturunun mahiyyəti, yaranması və əsas elementləri	2	
2.3	Birjalar, yarmarkalar və sığorta şirkətləri	2	2
Bölmə 3. Bazar iqtisadiyyatında iqtisadi institutlar və mülkiyyət			
3.1	Mülkiyyət iqtisadi kateqoriya kimi, mülkiyyətin növləri	2	2
3.2	İqtisadi institutlar, bazaar təsərrüfatı sistemində onların rolu	2	
3.3	Dövlətsizləşdirmə və özəlləşdirmə	2	2
Bölmə 4. Bazar iqtisadiyyatının əsas subyektləri			
4.1	Ev təsərrüfatı, ailə büdcəsi	2	2
4.2	Təsərrüfat fəaliyyətinin əsas subyektləri	2	2
Bölmə 5. Bazar sistemini yaradan elementlər			
5.1	Əmtəə və onun xassələri	2	2
5.2	Pulun mahiyyəti və funksiyaları	2	
5.3	Pul tədavülü qanunu	2	2
Bölmə 6. Bazar mexanizmi			
6.1	Bazar mexanizmi və bazarın əsas qanunlarının xarakteristikası	2	2
6.2	Tələb və təklif qanunu; tələb və təklifin elastikliyi	2	
6.3	Bazarın tarazlığı	2	2
Bölmə 7. Bazar tarazlığının təmin edilməsində qiymətin rolu			
7.1	Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qiymətin dövlət tənzimlənməsi	2	2
7.2	Vergilərin qiymət səviyyəsinə təsiri, vergi ağırlığının	2	

	bölgüsü		
Bölmə 8. Rəqabət və bazar hökmüranlığı			
8.1	Rəqabət anlayışı və növləri	2	2
8.2	İnhisar və oliqopoliya	2	
8.3	Antiinhisar hökmüranlığı	2	2
Bölmə 9. İstehsal xərcləri			
9.1	İstehsal xərcləri	2	
9.2	Kapital və kapital qoyuluşları	2	2
9.3	Kapital dövriyyəsi, əsas və dövriyyə kapitalı	1	
Cəmi: 75 saat			

MÖVZULAR VƏ ONLARIN İZAHİ

Bölmə 1. Mikroiqtisadiyyata ümumi giriş

Mövzu 1. Mikroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyatın vəzifləri – 4 saat

Mikroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyatın vəzifələri, mikroiqtisadiyyat anlayışı, məzmunu, təsnifatı ictimai təsərrüfatın əsas formaları, iqtisadi nəzəriyyədə insan modelləri.

Bölmə 2. Bazar və bazar infrastrukturunu

Mövzu 1. Bazarın mahiyyəti, iqtisadi sistemdə funksiyası və rolu – 4 saat

Bazarın yaranma şərtləri, bazara baxışların təhlili, bazar quruluşu, bazar iqtisadiyyatının təkamülü.

Mövzu 2. Bazar infrastrukturunun mahiyyəti, yaranması və əsas elementləri – 2 saat

İnfrastrukturun mahiyyəti, bazar infrastrukturunun növləri, infrastrukturun əsas elementləri, infrastrukturun yaranma tarixi.

Mövzu 3. Birjalar, yarmarkalar və sığorta şirkətləri – 4 saat

Birja və onun növləri, yarmarka və sığorta şirkətləri. Hərraclar, birja vasitəçiləri, brokerlər və dilerlər.

Bölmə 3. Bazar iqtisadiyyatında iqtisadi institutlar və mülkiyyət

Mövzu 1. Mülkiyyət iqtisadi kateqoriya kimi, mülkiyyətin növləri – 4 saat

Mülkiyyət anlayışının mahiyyəti, mülkiyyətin obyektı və subyektı, mülkiyyətin əsas və törəmə formaları, xüsusi və dövlət mülkiyyəti.

Mövzu 2. İqtisadi institutlar, bazar təsərrüfatı sistemində onların rolu – 4 saat

İqtisadi institutların mahiyyəti, formal və qeyri-formal institutlar, təşkilat anlayışının mahiyyəti, iqtisadi cərəyanlar.

Mövzu 3. Dövlətsizləşdirmə və özəlləşdirmə -2 saat

Dövlətsizləşdirmənin mahiyyəti, özəlləşdirmənin mahiyyəti, özəlləşdirmənin mərhələləri, özəlləşdirmənin məqsədləri.

Bölmə 4. Bazar iqtisadiyyatının əsas subyektləri

Mövzu 1. Ev təsərrüfatı, ailə büdcəsi – 4saat

Bazar iqtisadiyyatının subyekt strukturu, ailə bazar iqtisadiyyatının subyekt kimi, ailə və ev təsərrüfatının iqtisadi rolu, ailə büdcəsi.

Mövzu 2. Təsərrüfat fəaliyyətinin əsas subyektləri – 4 saat

Təsərrüfat fəaliyyətinin əsas subyektləri, biznes anlayışı, sahibkarlıq, menecment və marketing anlayışı.

Bölmə 5. Bazar sistemini yaradan elementlər

Mövzu 1. Əmtəə və onun xassələri – 4 saat

Əmtəənin mahiyyəti, dəyər, dəyərlilik, faydalılıq, son hədd faydalılıq nəzəriyyəsi, istehlak dəyəri və mübadilə dəyəri.

Mövzu 2. Pulun mahiyyəti və funksiyaları - 4 saat

Pulun meydana gəlməsi, pulun yaranma tarixi, pulun mahiyyəti və funksiyaları, pulun növləri, pulun konsepsiyaları.

Mövzu 3. Pul tədavülü qanunu – 2 saat

Pul tədavülü qanunun mahiyyəti, pul tədiyə münasibəti, pul sistemləri.

Bölmə 6. Bazar mexanizmi

Mövzu 1. Bazar mexanizmi və bazarın əsas qanunlarının xarakteristikası – 4 saat

Bazar mexanizminin mahiyyəti, dəyər qanun, azalan faydalılıq qanunu, bazarın elementləri, bazarın qanunları.

Mövzu 2. Tələb və təklif qanunu; Tələb və təklifin elastikliyi – 4 saat

Tələb və təklifin mahiyyəti, tələb və təklif qanunları, tələb və təklifin elastikliyi, tələb və tələbin azalması qanunu, təklif və təklifin dəyişməsi qanunu.

Mövzu 3. Bazarın tarazlığı – 2 saat

Tələb və təklifin elastikliyi, bazar tarazlığının qiymətləndirilməsi, bazar tarazlığının təmin edilməsində qiymətin faktoru, subsidiyaların bazar tarazlığına təsiri.

Bölmə 7. Bazar tarazlığının təmin edilməsində qiymətin rolu

Mövzu 1. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qiymətin dövlət tənzimlənməsi

– 3 saat

Qiymətin dövlət tənzimlənməsi, qiymətin dövlət tənzimlənməsinin formaları, qiymətin dövlət tənzimlənməsinin formaları.

Mövzu 2. Vergilərin qiymət səviyyəsinə təsiri, vergi ağırlığının bölgüsü

– 3 saat

Verginin qiymət səviyyəsinə təsiri, vergi ağırlığının bölgüsü, vergi ağırlığının bölüşdürülməsi.

Bölmə 8. Rəqabət və bazar hökmranlığı

Mövzu 1. Rəqabət anlayışı və növləri – 4 saat

Rəqabət anlayışı, rəqabətin mahiyyəti, rəqabətin növləri, rəqabət qabiliyyətli bazarın səmərəliliyi.

Mövzu 2. İnhisar və oliqopoliya – 4saat

İnhisarın bazara təsiri, oliqopoliya, təbii inhisar, natural inhisar, təknil və qeyri-təknil rəqabətin modelləri, inhisarçı və oliqopolik bazar, bazar hökmranlığı, inhisarların bazarda mübarizə metodları.

Mövzu 3. Antiinhisar hökmürlanlığı – 4 saat

Antiinhisar tənzimlənməsi, antiinhisar qanunvericiliyi, bazar tarazlığı

Bölmə 9: İstehsal xərcləri

Mövzu1. İstehsal xərcləri – 2 saat

İstehsal və istehsal amilləri, mühasibat və iqtisadi yanaşmalar, qısa və uzun müddətli istehsal xərcləri, istehsal amillərinin qarşılıqlı əlaqəsi, əmək məhsuldarlığı.

Mövzu 2. Kapital və kapital qoyuluşları – 2 saat

Kapital haqqında ənənəvi və müasir şərhələr, investisiyanın mahiyyəti, investisiya təsnifatı, investisiyaların texnoloji quruluşu.

Mövzu 3. Kapital dövriyyəsi, əsas və dövriyyə kapitalı – 3 saat

Əsas kapital dövriyyəsi, dövriyyə kapitalı, Kapital dövriyyəsi, kapital bazarında qiymətin əmələ gəlməsinin xüsusiyyətləri

ƏDƏBİYYAT

1. Q.P.Juravlyova “İqtisadi nəzəriyyə. Mikroiqtisadiyyat 1,2”;
2. T.S.Vəliyev “İqtisadi nəzəriyyə”;
3. Z.Hüseynova “İqtisadi nəzəriyyə”;
4. M.X.Meybullayev “İqtisadi təlimlər tarixi”;
5. Q.Menkyu, İ.M.Albeqova “Mikroiqtisadiyyat”;
6. İqtisad Universiteti “Mikroiqtisadiyyat”;
7. M.C.Ataşiyev “Mikro və makroiqtisadiyyat”.